

6.10.2009

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija näyttää osaamistaan

Ammattiosaamisen näytöissä arvioidaan opiskelijan osaamista työpaikalla työssä-oppimisjaksolla tai oppilaitoksessa. Näyttö on koulutuksen järjestäjän ja työelämän yhdessä suunnittelema, toteuttama ja arvioima **työtilanne tai työprosessi**.

Opiskelija osoittaa näytössä käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut opetussuunnitelman perusteissa määritellyn **työelämän edellyttämän ammattitaidon**.

Ammattiosaamisen näytöt annetaan kaikista ammatillisista tutkinnon osista ja ne sijoittuvat koko koulutuksen ajalle. Näytöt ovat osa **opiskelijan arviointia**.

Työpaikalla toteutettavat ammattiosaamisen näytöt suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan **opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan** välisenä yhteistyönä.

Näytön suunnittelu lähtee opiskelijan oppimistavoitteista ja työtehtävistä. Näyttötehtävä on sellainen, jonka opiskelija tekisi muutenkin työssäoppimisjaksolla. Opettajan vastuulla on arvioida näytön vaikeustaso sopivaksi ja hyväksyä tehtävä ennen näytön käynnistämistä.

Toteutettavasta näytöstä laaditaan **henkilökohtainen näyttösuunnitelma**. Opettajan tehtävänä on perehdyttää opiskelija ja työpaikkaohjaaja ammattiosaamisen näytön arviointiin ja arviointikriteereihin¹.

Näytön kesto riippuu näytettävästä opintokokonaisuudesta ja näyttötehtävästä. Pääasiassa näyttö kestää useamman päivän. Opiskelija voi näytön aikana kysyä neuvoja työpaikkaohjaajalta ja työpaikkaohjaaja voi tarpeen tullen ohjata opiskelijaa näytön aikana.

Näytön jälkeen järjestetään **arviointikeskustelu**, johon opiskelija, työpaikkaohjaaja ja opettaja osallistuvat. Opettajan tehtävänä on varmistaa, että arviointi tehdään soveltuvien arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaan.

Opiskelijalle annetaan **tukea ja ohjausta** ammattiosaamisen näyttöjen suorittamiseen. Ohjaus- ja tukitoimia annetaan ennen ammattiosaamisen näyttöä, näytön alkaessa ja aikana sekä näytön jälkeen. Annetun ohjauksen ja tuen määrä ja laatu huomioidaan näytön arvioinnissa.

Ammattiosaamisen näyttöön valmistaudutaan huolella ja tavoitteena on, että se onnistuu. Jos ammattiosaamisen näyttö kuitenkin epäonnistuu, se voidaan **uusia**. Arviointikeskustelussa sovitaan tarvittavasta lisäharjoituksesta ja uusintanäytön ajankohdasta.

Koulutuksen aikana suoritetuista ammattiosaamisen näytöistä annetaan **näyttötodistus**, joka yhdessä päättötodistuksen kanssa muodostaa tutkintotodistuksen. Tutkintotodistuksen saamisen ehtona on, että kaikki ammattiosaamisen näytöt on suoritettu hyväksytysti.

¹ Yleisiä arviointiohjeita arviointikohteittain

6.10.2009

1. Työprosessin hallinta

Arvioidaan

- miten opiskelija osallistuu oman työnsä suunnitteluun
- kuinka itseohjautuvasti opiskelija siirtyy työvaiheesta toiseen ja saa työnsä valmiiksi
- opiskelijan työskentelyn itsenäisyyttä ja vastuullisuutta
- opiskelijan kykyä arvioida työsuoritustaan sekä kehittää omaa toimintaansa.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja -materiaalin hallinta

Arvioidaan

- miten opiskelija hallitsee käyttämänsä työmenetelmät
- miten tehokkaasti opiskelija käyttää työssä tarvittavia työvälineitä ja miten hän huolehtii työvälineistään työn päätyttyä
- opiskelijan tekemiä materiaalivalintoja ja materiaalin käyttöä.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Arvioidaan

- miten hyvin opiskelija hallitsee työssä tarvittavan tietopohjan ja miten hyvin hän osaa soveltaa tietoa työn suorittamisessa.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Erikseen arvioitavat elinikäisen oppimisen avaintaidot

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Arvioidaan

- opiskelijan osaamista työn tekijänä ja hänen kykyään kehittää työtään
- opiskelijan kykyä ratkaista ongelmia ja tehdä päätöksiä.

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Arvioidaan

- opiskelijan toimintaa vuorovaikutustilanteissa sekä opiskelijan yhteistyökykyä.

Ammattietiikka

Arvioidaan

- opiskelijan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvoperustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Arvioidaan

- työskenteleekö opiskelija terveyttä ja toimintakykyä ylläpitävästi sekä turvallisesti

Muut elinikäisen oppimisen avaintaidot: *aloitekyky ja yrittäjäyys, kestävä kehitys, estetiikka, viestintä ja mediaosaaminen, matematiikka ja luonnontieteet, teknologia ja tietotekniikka sekä aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit*, arvioidaan työprosessin, työmenetelmien tai työn pohjana olevan tiedon hallinnan yhteydessä